

HOTĂRÎREA GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA
Cu privire la Departamentul de Stat pentru Reforma Agrară
al Republicii Moldova

Nr.624 din 12.11.91

* * *

Abrogat: 19.12.2008

[Hotărîrea Guvernului nr.1416 din 11.12.2008](#)

În conformitate cu hotărîrea Guvernului R.S.S. Moldova din 21 martie 1991 nr. 140 "Cu privire la crearea Departamentului de Stat pentru reforma Agrară al R.S.S. Moldova" și [Decretul Președintelui Republicii Moldova din 26 octombrie 1991 nr. 210](#) "Cu privire la formarea Comitetului de Stat pentru Problemele Reformei Economice al Republicii Moldova" Guvernul Republicii Moldova hotărăște:

1. Pînă la adoptarea Regulamentului, structurii și schemei de încadrare a Comitetului de Stat pentru problemele reformei economice din Republicii Moldova a apoba Regulamentul provizoriu și structura Departamentului de Stat pentru Reforma Agrară al Republicii Moldova (conform anexelor), stabilind efectivul aparatului central în număr de 32 unități, inclusiv 10 unități transferate din cadrul Ministerului Agriculturii și Alimentației al Republicii Moldova (cu excepția personalului pentru paza clădirilor și deservirea transportului auto), cu fondul anual de remunerare a muncii de 251,5 mii ruble, dintre care 79 mii ruble vor fi transferate din fondul de remunerare a muncii al Ministerului Agriculturii și Alimentației al Republicii Moldova.

2. A aproba pentru conducerea departamentului de Stat pentru Reforma Agrară al Republicii Moldova instituirea a două posturi de vicedirectori inclusiv un prim-vice-direktor general, și a unui colegiu din 9 persoane.

3. A crea pe lîngă Departamentul de Stat pentru Reforma Agrară a Republicii Moldova Consiliul social republican pentru reforma agrară în scopul soluționării Chestiunilor ce țin de reforma agrară.

Departamentul de Stat pentru Reforma Agrară al Republicii Moldova în termen de o lună să întocmească și să prezinte Guvernului Republicii Moldova spre aprobare proiectul de Regulament al Consiliului social republican pentru reforma agrară și componența lui nominală.

4. Ministerul Agriculturii și Alimentației al Republicii Moldova să transmită în subordinea Departamentului de Stat pentru Reforma Agrară al Republicii Moldova Direcția pentru folosirea pămîntului, reglementarea regimului proprietății funciare și protecția solurilor cu funcțiile și statele respective (10 unități), alocațiile pentru întreținerea ei, mijloacele de transport auto și limitele pentru întreținerea lor, precum și limitele financiare pentru executarea lucrărilor funciare, de cultivare tehnică, protecție a solurilor de eroziune, recultivare, restabilire și sporirea a fertilității terenurilor.

5. A stabili, că specialiștilor transferați în Departamentul de Stat pentru Reforma Agrară al Republicii Moldova din Ministerul Agriculturii și Alimentației al Republicii Moldova li se păstrează mărimea salariului dreptul la spațiu locativ și alte înlesniri.

6. Ministerul Agriculturii și Alimentației al Republicii Moldova să transmită în modul stabilit, conform situației la 1 octombrie 1991, Institutul de Proiectări în Domeniul Organizării Teritoriului în subordonarea Departamentului de Stat pentru Reforma Agrară al Republicii Moldova.

7. Departamentul de Stat pentru Reforma Agrară al Republicii Moldova Ministerul Agriculturii și Alimentației al Republicii Moldova, Ministerul Științei și Învățămîntului al Republicii Moldova în termen de 2 luni să elaboreze un program de instruire și perfecționare a cadrelor din domeniul reformei agrare.

[Pct. 8 și 9 abrogate prin Hot. Guv. nr.129 din 02.03.92]

10. A stabili, că Departamentul de Stat pentru Reforma Agrară al Republicii Moldova asigură efectuarea lucrărilor de proiectări, prospecțiuni și de reglementare a regimului funciar din contul mijloacelor bugetului de stat și pe bază de contract la cererile întreprinderilor și organizațiilor agricole din cadrul Ministerului Agriculturii și Alimentației al Republicii Moldova, precum și al altor ministere și departamente de stat.

11. Departamentul de Stat pentru Reforma Agrară al Republicii în termen de două luni să elaboreze și să prezinte Guvernului Republicii Moldova propuneri de rigoare vizînd asigurarea repartizării în anii 1992-1995 a resurselor tehnico-materiale și a alocațiilor necesare la executarea lucrărilor de reglementare a regimului funciar pentru realizarea reformei agrare pe teritoriul Republicii Moldova.

12. Cancelaria de Stat a Republicii Moldova în termen de o lună să repartizeze Departamentul de Stat pentru Reforma Agrară al Republicii Moldova încăpere de serviciu.

13. Ministerul Resurselor Materiale al Republicii Moldova și Ministerul Agriculturii și Alimentației al Republicii Moldova să prevadă aprovizionarea Departamentului de Stat pentru Reforma Agrară al Republicii Moldova și a subdiviziunilor lui cu mijloacele tehnice și resurse materiale, necesare pentru îndeplinirea sarcinilor trasate.

Prim-ministru
al Republicii Moldova Valeriu Muravschi

Anexa nr. 1
la hotărârea Guvernului
Republicii Moldova
din 12 noiembrie 1991 nr. 624

REGULAMENTUL PROVIZORIU
al Departamentului de Stat pentru Reforma Agrară
al Republicii Moldova

I. Principii generale

1. Departamentul de Stat pentru reforma Agrară al Republicii Moldova (în continuare - Departamentul) este organul republican de dirijare a reformei agrare, creat pe lîngă Guvernul Republicii Moldova în conformitate cu hotărîrea Sovietului Suprem al R.S.S. Moldova din 15 februarie 1991 "Cu privire la Concepția reformei agrare și dezvoltării social-economice a satului în R.S.S. Moldova".

2. Departamentul își desfășoară activitatea în baza legilor și hotărîrilor Parlamentului Republicii Moldova, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărîrilor și dispozițiilor Guvernului Republicii Moldova și prezentului Regulament.

3. Departamentul orgnizează realizarea reformei agrare în baza transformării tipurilor de proprietate și creării condițiilor economice de cointeresare a posesorilor de mijloace privatizate din complexul agroindustrial. În limitele competenței sale își coordonează activitatea în domeniul respectiv cu Ministerul Agriculturii și Alimentației al Republicii Moldova, Departamentul de Stat pentru Privatizare al Republicii Moldova, Uniunea țăranilor a Republicii Moldova, precum și cu alt ministere, departamente și organizații obștești.

4. Departamentul adoptă hotărîri, emite ordine și dispoziții, efectuează controlul asupra executării lor.

5. Departamentul are statut de persoană juridică, bilanț autonom, pecete cu Stema de Stat a Republicii Moldova și cu denumirea sa în limbile de stat și rusă.

6. Secțiunile raionale sătești și orășenești pentru reforma agrară, create pe lîngă organele autoadministrării locale, se finanțează din

bugetele locale și își desfășoară activitatea sub conducerea metodică a Departamentului.

II. Sarcinile de bază

7. Sarcinile de bază ale Departamentului sînt:

- 1) elaborarea programului pentru reforma agrară și a mecanismului ei de realizare, asigurarea îndeplinirii pe etape și finanțarea acestui program;
- 2) organizarea lucrărilor pentru restructurarea sistemului de reglementare a regimului funciar, fundamentarea lor științifică și metodică, asigurarea cu cadre și coordonarea realizării programului;
- 3) elaborarea mecanismului de stimulare economică pentru folosirea rațională a pămîntului;
- 4) organizarea sistemului de informare tehnico-științifică în problemele reformei agrare;
- 5) acordarea sprijinului în activitatea de întreprinzător la realizarea reformei agrare;
- 6) reglementarea relațiilor funciare în Republica Moldova, precum și asigurarea respectării de către beneficiarii funciari a cerințelor legislației funciare;
- 7) crearea condițiilor pentru folosirea rațională și protecția solurilor, a mediului înconjurător, dezvoltarea pe principii egale a tuturor formelor de gospodărire;
- 8) organizarea și executarea oricăror lucrări de reglementare a regimului funciar în Republica Moldova. Organizarea muncii în vederea descoperii, valorificării și folosirii pămînturilor noi, antrenării lor în circuitul agricol, recultivării carierelor, restabilirii și sporirii fertilității solurilor;
- 9) organizarea lucrărilor și ținerea evidenței de stat, a cadastrului funciar de stat și a monitoringului pămînturilor în Republica Moldova;
- 10) efectuarea controlului de stat asupra folosirii și ocrotirii pămînturilor în Republica Moldova;
- 11) planificarea și efectuarea cu forțele organizațiilor de proiectare a lucrărilor aerofotografice, topografice și geodezice, cartografice, de reglementare a regimului funciar, de proiectare, restabilire și recultivare a pămînturilor, a altor lucrări de cercetare și proiectare pe teritoriul Republicii Moldova;
- 12) elaborarea proiectelor de organizare și reconstrucție a teritoriului și controlului asupra realizării lor;
- 13) pregătirea și prezentarea spre examinare Parlamentului și Guvernului Republicii Moldova a proiectelor privind reglementarea relațiilor funciare, redistribuirea pămînturilor între beneficiarii funciari, repartizarea pămînturilor pentru necesități de stat și obștești;
- 14) elaborarea și formularea propunerilor pentru organele respective vizînd soluționarea litigiilor funciare;
- 15) elaborarea și realizarea programului pentru reforma agrară și formarea relațiilor de piață de bază privatizării pămîntului și a mijloacelor fixe în complexul agroindustrial;
- 16) crearea bazei normative, orientate spre modificarea relațiilor organizatorico-economice și juridice la sat, care să contribuie la devoltarea eficientă a formelor existente și a celor noi de gospodărire în complexul agroindustrial;
- 17) elaborarea principiilor și metodelor de privatizare a pămîntului și mijloacelor fixe ale complexului agroindustrial, crearea unor condiții egale la folosirea lor pentru toate formele de proprietate;
- 18) crearea unui mecanism juridic și economic eficient de ocrotire a gospodăriilor țărănești (de fermier), a cooperativelor, formelor intergospodărești și a altor forme de organizare a producției.

III. Funcțiile

8. Departamentul exercită următoarele funcții:

- 1) asigură realizarea în Republica Moldova a reformei agrare;
- 2) dirijează lucrările de redistribuire a pământurilor între beneficiarii funciari;
- 3) organizează elaborarea și aplicarea actelor normative în activitatea ce ține de reforma agrară, explică principiile și căile de realizare a drepturilor și obligațiilor beneficiarilor funciari și ale altor deținători de mijloace fixe ale complexului agroindustrial;
- 4) elaborează, aprobă și coordonează în modul stabilit mecanismul privatizării pământurilor și mijloacelor de producție ale complexului agroindustrial;
- 5) întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea protecției economice și juridice a gospodăriilor țărănești (de fermier), cooperativelor, asociațiilor și altor forme de producție, care se bazează în activitatea lor de mijloacele privatizate;
- 6) întreprinde măsuri de protecție a mediului înconjurător, a resurselor naturale, de asigurarea a angajării lucrătorilor complexului agroindustrial, ținând seama de volumul de muncă privind reforma agrară;
- 7) organizează instruirea fermierilor și a membrilor gospodăriilor țărănești, ai altor producători ce activează pe baza mijloacelor privatizate, aplicându-și cunoștințele teoretice și practice necesare pentru conducerea gospodăriei individuale;
- 8) crează fonduri speciale pentru acordarea de ajutor financiar subiecților reformei agrare;
- 9) organizează munca de creare (pe baza principiilor liberului consimțământ și democratismului) a cooperativelor, asociațiilor și a altor formațiuni de gospodărie țărănești (de fermieri) sau altor forme de organizare a producției;
- 10) organizează efectuează tuturor lucrătorilor de reglementare a regimului proprietății funciare în gospodăriile Republicii Moldova, precum și a lucrărilor antierozionale, de fixare a solului contra alunecărilor, de valorificare în complex a pământurilor noi și de recultivare a pământurilor deteriorate;
- 11) ține evidența de stat a pământurilor tuturor beneficiarilor funciari din republică, monitoringul pământului, întocmește, de asemenea și prezintă anual organelor superioare respective cadastrul funciar de stat al Republicii Moldova;
- 12) organizează și exercită controlul asupra:
  - respectării de către întreprinderile de stat, cooperatiste și obștești, indiferent de subordonarea lor departamentală, precum și de către persoanele oficiale și cetățeni a legislației în vigoare a Republicii Moldova în chestiunile folosirii și protecției pământurilor;
  - desfășurării măsurilor de protecție a solurilor de către colectivele de arendă, cetățeni și întreprinderi, organizații și instituții, indiferent de subordonarea lor departamentală;
- 13) pregătește comunicări și prezintă propuneri Parlamentului și Guvernului Republicii Moldova vizînd reforma agrară și respectarea legislației funciare;
- 14) dirijează și verifică lucrările ce țin de cadastrul funciar și monitoringul funciar;
- 15) determină volumul lucrărilor de reglementare a regimului funciar de prospecțiuni, cartografice, topografice și geodezice, pedologice și al altor lucrări efectuate pe teritoriul Republicii Moldova, pregătește calculele necesare pentru stabilirea volumului de lucrări și mijloace necesare;
- 16) dirijează și exercită controlul asupra realizării măsurilor antierozionale pe întreg teritoriul republicii;
- 17) elaborează instrucțiuni, metodologii și norme pentru toate genurile de lucrări de reglementare a regimului funciar, topografice și geodezice, de prospecțiuni și alte genuri de lucrări efectuate pe

teritoriul republicii;

18) participă nemijlocit la crearea secțiilor raionale, sătești și orășenești pentru reforma agrară și la asigurarea lor cu materiale metodice necesare;

19) generalizează rezultatele activității în domeniul reformei agrare și dezvoltării social-economice a satului și asigură publicarea lor, inclusiv prin intermediul mijloacelor de informare în masă;

20) examinează scrisorile, sesizările și cererile cetățenilor adresate Departamentului, analizează propunerile și interpelările legate de reforma agrară, folosirea pământului, reglementarea regimului funciar și protecția solului, răspunzând cu promptitudine solicitanților, luând toate măsurile pentru rezolvarea în esență a problemelor expuse în propuneri și interpelări.

IV. Relații cu alte ministere, departamente de stat, instituții

9. Departamentul stabilește relații directe cu ministerele, departamentele de stat, instituțiile, executivile raionale, precum și cu direcțiile raionale ale complexului agroindustrial pe calea:

efectării reformei agrare;

executării controlului de stat asupra folosirii și protecției solurilor;

efectuării lucrărilor de reglementare a regimului funciar;

întocmirii materialelor pentru repartizarea pământurilor în diferite scopuri;

sistematizării informației, dărilor de seamă despre repartizarea, privatizarea și folosirea pământului;

punerii la dispoziție pentru uz de serviciu a instrucțiunilor, directivelor metodice, actelor legislative cu privire la pământ și la folosirea pământului.

10. Stabilește relații cu Institutul de proiectări în domeniul organizării teritoriului și cu secțiile pentru reforma agrară prin: exercitarea conducerii metodice, planificarea și finanțarea lucrărilor de reglementare a regimului funciar; efectuarea controlului asupra îndeplinirii planurilor calendaristice de lucru;

participarea la activitatea Consiliului republican pentru reforma agrară, a Consiliului tehnico-științific al Institutului.

V. Drepturile Departamentului

11. Pentru îndeplinirea sarcinilor sale Departamentul este în drept: să reprezinte în Guvernul Republicii Moldova, în organele republicane și în alte organe interesele Consiliului republican pentru reforma agrară, organizat pe lângă aparatul său central, ale secțiilor lui raionale, sătești și orășenești;

să participe la elaborarea actelor legislative și altor acte normative, să emită, în limitele competenței sale, acte normative obligatorii pentru toate subdiviziunile sale;

să coordonează și să controleze activitatea ministerelor, departamentelor, serviciilor, întreprinderilor și organizațiilor, aflate pe teritoriul Republicii Moldova, orientată spre realizarea reformei agrare;

să exercite controlul de stat asupra folosirii și protecției pământurilor în Republica Moldova;

să efectueze expertiza proiectelor de documente, acte normative și propuneri în problemele reformei agrare, ce urmează a fi supuse examinării în instanțele republicane superioare;

să exercite controlul asupra activității financiare și economice a unităților din subordinea, modul de utilizarea a mijloacelor din fondurile create și a celor din buget;

să exercite controlul asupra activității direcțiilor raionale ale

complexului agroindustrial, asociațiilor agroindustriale și științifice de producție, precum și a instituțiilor de proiectări în chestiunile îndeplinirii hotărârilor Parlamentului și Guvernului Republicii Moldova în domeniul reformei agrare, folosirii pământului și reglementării regimului funciar, folosirii și protecției pământului, ținerii cadastrului funciar, monitoringului pământurilor, valorificării pământurilor noi și altor măsuri de reglementare a regimului funciar; să ceară de la toți beneficiarii funciari (precum și de la toate ministerele și instituțiile, departamentele de stat, întreprinderile și organizațiile), indiferent de subordonarea lor departamentală, materialele și datele necesare în legătură cu folosirea (evidența) pământurilor, realizarea măsurilor antierozionale și tehnologice de ameliorare, plantarea perdelor silvice de protecție a cîmpurilor, recultivarea pământurilor etc.

V. Responsabilități

12. Departamentul poartă răspundere pentru:
efectuarea reformei agrare;
întocmirea și prezentarea în termenul stabilit a cadastrului funciar republican anual;
executarea controlului de stat asupra folosirii și protecției pământului Republicii Moldova;
desfășurarea lucrărilor de reglementare a regimului funciar în gospodăriile republicii;
ținerea monitoringului pământurilor;
organizarea lucrărilor pentru valorificarea pământurilor noi, recultivarea carierilor și antrenarea suprafețelor în circuitul agricol intensiv;
controlul și organizarea lucrărilor antierozionale și tehnologice de ameliorare;
ținerea cadastrului funciar în gospodăriile agricole;
activitatea Institutului de Proiectări în Domeniul Organizării Teritoriului pentru îmbunătățiri funciare, a secțiilor pentru reforma agrară de pe lângă organele autoadministrării locale și a Consiliului republican pentru reforma agrară;
examinarea reclamațiilor și cererilor cetățenilor în chestiunile reformei agrare, folosirii pământului și reglementării regimului funciar.

Anexa nr. 2
la hotărârea Guvernului
Republicii Moldova
din 12 noiembrie 1991 nr. 624

STRUCTURA Departamentului de Stat pentru Reforma Agrară al Republicii Moldova

Direcția pentru reforma funciară, reglementarea regimului
proprietății funciare și protecția solurilor

Direcția asigurarea economică și financiară a reformei agrare

Secția asigurare juridică a reformei agrare

Secția formarea economiei cu mai multe sectoare și
privatizarea mijloacelor de producție

Secția administrare economică